

Aplicatii JAVA

8

JAVA

Programare în rețea

Adrian Runceanu

www.runceanu.ro/adrian

Curs 8

Programare în rețea

Programare în rețea

1. **Noțiuni generale despre rețele**
2. Lucrul cu URL-uri
3. Socket-uri
4. Comunicarea prin conexiuni
5. Comunicarea prin datagrame
6. Trimiterea de mesaje către mai mulți clienți

1. Noțiuni generale despre rețele

Programarea în rețea implica trimiterea de mesaje și date între aplicații ce rulează pe calculatoare aflate într-o rețea locală sau conectate la Internet.

Pachetul care oferă suport pentru scrierea aplicațiilor de rețea este **java.net**.

Clasele din acest pachet oferă *o modalitate facilă de programare în rețea*, fără a fi nevoie de cunoștințe prealabile referitoare despre comunicarea efectivă între calculatoare.

1. Noțiuni generale despre rețele

Ce este un protocol ?

*Un **protocol** reprezinta o conventie de reprezentare a datelor folosita în comunicarea între doua calculatoare.*

- Având în vedere faptul ca orice informatie care trebuie trimisa prin retea trebuie serializata astfel încât sa poata fi transmisa secvential, octet cu octet, catre destinatie, era nevoie de **stabilirea unor conventii (protocoale)** care sa fie **folosite atât de calculatorul care trimite datele cât si de cel care le primeste**
- Cele mai utilizate protocoale sunt **TCP** si **UDP**.

1. Noțiuni generale despre rețele

Definiție

TCP (Transport Control Protocol) este un protocol ce furnizează un flux sigur de date între două calculatoare.

Acest protocol *asigura stabilirea unei conexiuni permanente* între cele două calculatoare pe parcursul comunicatiei.

1. Noțiuni generale despre rețele

Definiție

UDP (User Datagram Protocol) este un protocol ce trimite pachete independente de date, numite **datagrame**, de la un calculator către altul fără a garanta în vreun fel ajungerea acestora la destinație.

Acest protocol *nu stabilește o conexiune permanentă* între cele două calculatoare.

1. Noțiuni generale despre rețele

Cum este identificat un calculator în rețea ?

Orice calculator gazda conectat la Internet este identificat în mod unic de adresa sa IP (IP este acronimul de la Internet Protocol).

- Aceasta reprezintă un număr reprezentat pe 32 de biți, uzual sub forma a 4 octeți, cum ar fi de exemplu:
- **31.14.19.2** și este numit adresa **IP numerică**.
- Corespunzătoare unei adrese numerice există și o adresa IP simbolică, cum ar **www.utgjiu.ro**.

1. Noțiuni generale despre rețele

De asemenea fiecare calculator aflat într-o rețea locală are un nume unic ce poate fi folosit la identificarea locală a acestuia.

Clasa **Java** care reprezintă notiunea de **adresa IP** este **InetAddress**.

1. Noțiuni generale despre rețele

Ce este un port ?

Un calculator are în general o singura legatura fizica la retea.

- Orice informatie destinata unei anumite masini trebuie deci sa specifice obligatoriu **adresa IP** a acelei masini.
- Insa pe un calculator pot exista concurent mai multe procese care au stabilite conexiuni în retea, asteptând diverse informatii.
- Prin urmare datele trimise catre o destinatie trebuie sa specifice pe lângă **adresa IP** a calculatorului si procesul catre care se îndreapta informatiile respective.
- *Identificarea proceselor se realizeaza prin intermediul porturilor.*

1. Noțiuni generale despre rețele

- *Un port este un numar de 16 biti care identifica în mod unic procesele care ruleaza pe o anumita masina.*
- Orice aplicatie care realizeaza o conexiune în retea va trebui sa ataseze un numar de port acelei conexiuni.
- Valorile pe care le poate lua un numar de port sunt cuprinse între 0 si 65535 (deoarece sunt numere reprezentate pe 16 biti), numerele cuprinse între 0 si 1023 fiind însa rezervate unor servicii sistem si, din acest motiv, nu trebuie folosite în aplicatii.

1. Noțiuni generale despre rețele

Clase de baza din **java.net**

Clase din **java.net** permit comunicare între procese folosind protocoalele **TCP** și **UDP** și sunt prezentate în tabel:

TCP	UDP
URL	DatagramPacket
URLConnection	DatagramSocket
Socket	MulticastSocket
ServerSocket	

Aceste clase permit programarea de rețea la **nivel de aplicație**.

1. Noțiuni generale despre rețele

Cele 7 nivele ale comunicării în rețea sunt:

Application-level layers

Data communication-level layers

Programare în rețea

1. Noțiuni generale despre rețele
2. **Lucrul cu URL-uri**
3. Socket-uri
4. Comunicarea prin conexiuni
5. Comunicarea prin datagrame
6. Trimiterea de mesaje către mai mulți clienți

2. Lucrul cu URL-uri

Definitie

URL este acronimul pentru **Uniform Resource Locator** si reprezinta **o referinta (adresa) la o resursa aflata pe Internet**.

Aceasta este în general un fisier reprezentând o pagina Web sau o imagine, însa un URL poate face referire si la interogari la baze de date, la rezultate ale unor comenzi (programe), etc.

Lucrul cu URL-uri

Exemple de URL-uri sunt:

<http://www.utgjiu.ro/ing>

<http://www.runceanu.ro/adrian/>

<http://www.scoaladeinformatica.ro>

Lucrul cu URL-uri

Un **URL** are doua componente principale:

1. **Identificatorul protocolului folosit** (http, ftp, etc)

2. **Numele resursei referite**. Acesta are urmatoarele componente:

- numele calculatorului gazda (<http://www.utgjiu.ro/ing>)

- calea completa spre resursa referita

- (http://www.utgjiu.ro/ing/orare_2014-2015/semII/Anul%20IV%20AIA.pdf)

- optional, o referinta de tip anchor în cadrul fisierului referit (#url)

- optional, portul la care sa se realizeze conexiunea

Lucrul cu URL-uri

Odata creat, un obiect de tip **URL** poate fi folosit pentru:

- aflarea informatiilor despre resursa referita (numele calculatorului gazda, numele fisierului, protocolul folosit. etc)
- citirea printr-un flux a continutului fisierului respectiv
- conectarea la acel **URL** pentru citirea si scrierea de informatii

Lucrul cu URL-uri

Orice obiect de tip URL poate returna un flux de intrare de tip **InputStream** pentru citirea continutului sau. Secventa clasica pentru aceasta operatiune este:

```
// Afisarea paginii index.html de la adresa  
www.scoaladeinformatica.ro
```

```
public class CitireURL {  
    public static void main(String[] args) throws IOException{  
        BufferedReader br = null;
```

Lucrul cu URL-uri

```
try {  
    URL resursa = new URL("http://www.scoaladeinformatica.ro");  
    InputStream in = resursa.openStream();  
    br = new BufferedReader(new InputStreamReader(in));  
    String linie;  
    while ((linie = br.readLine()) != null) {  
        // proceseaza linia citita  
        System.out.println(linie);  
    }  
} catch (MalformedURLException e) {  
    System.err.println("URL incorect: " + e);  
}  
finally {  
    br.close();  
}  
}
```

Conectarea la un URL

- Se realizeaza prin metoda `openConnection` ce realizeaza stabilirea unei conexiuni bidirectionale cu resursa specificata.
- Aceasta conexiune este reprezentata de un obiect de tip `URLConnection` ce permite crearea atât a unui flux de intrare pentru citirea informatiilor de la `URL-ul` specificat cât si a unui flux de iesire pentru scrierea de date catre acel `URL`.

Conectarea la un URL

- Operatiunea de trimitere de date dintr-un program catre un **URL** este similara cu trimiterea de date dintr-un **FORM** aflat într-o pagina **HTML**.
- Metoda folosita pentru trimitere este **POST**.
- In cazul trimiterii de date, obiectul **URL** este de fapt un program (comanda) ce ruleaza pe serverul Web referit prin **URL-ul** respectiv (servlet, cgi-bin, php, etc).

Programare în rețea

1. Noțiuni generale despre rețele
2. Lucrul cu URL-uri
3. **Socket-uri**
4. Comunicarea prin conexiuni
5. Comunicarea prin datagrame
6. Trimiterea de mesaje către mai mulți clienți

Socket-uri

Definitie

Un **socket (soclu)** este *o abstractiune software folosita pentru a reprezenta fiecare din cele doua "capete" ale unei conexiuni între doua procese ce ruleaza într-o retea.*

Fiecare socket este atasat unui port astfel încât sa poata identifica unic programul caruia îi sunt destinate datele.

Socket-uri

Socket-urile sunt de doua tipuri:

1. **TCP**, implementate de clasele **Socket** si **ServerSocket**
2. **UDP**, implementate de clasa **DatagramSocket**

- O aplicatie de retea ce foloseste socket-uri se încadreaza în modelul **client/server** de concepere a unei aplicatii.
- In acest model aplicatia este formata din doua categorii distincte de programe numite **servere**, respectiv **clienti**.

Socket-uri

- **Programele de tip server** sunt cele care ofera diverse servicii eventualilor clienti, fiind în stare de asteptare atâta vreme cât nici un client nu le solicita serviciile.
- **Programele de tip client** sunt cele care initiaza conversatia cu un server, solicitând un anumit serviciu.
- Uzual, *un server trebuie sa fie capabil sa trateze mai multi clienti simultan si, din acest motiv, fiecare cerere adresata serverului va fi tratata într-un fir de executie separat.*

Programare în rețea

1. Noțiuni generale despre rețele
2. Lucrul cu URL-uri
3. Socket-uri
4. Comunicarea prin conexiuni
5. Comunicarea prin datagrame
6. Trimiterea de mesaje către mai mulți clienți

Comunicarea prin conexiuni

In acest model se stabileste o **conexiune TCP** între un program client si un server care furnizeaza un anumit serviciu.

Structura generala a unui **server bazat pe conexiuni**

```
while (true) {  
    accept a connection;  
    create a thread to deal with the client;  
end while
```

Structura generala a unui **server** bazat pe conexiuni

```
import java.net.*;
import java.io.*;
public class SimpleServer extends Thread {

// Definesc portul pe care se gaseste serverul in afara intervalului
1-1024:
    public static final int PORT = 8100;
    private static ServerSocket serverSocket = null;
    private Socket clientSocket = null;
```

Structura generala a unui **server** bazat pe conexiuni

```
public void run() {  
    // Executa solicitarea clientului  
    String cerere, raspuns;  
    try {  
        // in este fluxul de intrare de la client  
        BufferedReader in = new BufferedReader(new  
            InputStreamReader(  
                clientSocket.getInputStream() ));  
        // out este flux de iesire catre client  
        PrintWriter out = new PrintWriter(  
            clientSocket.getOutputStream() );
```

Structura generala a unui **server** bazat pe conexiuni

```
// primesc cerere de la client
cerere = in.readLine();
// trimit raspuns clientului
raspuns = "hello " + cerere;
out.println(raspuns);
out.flush();
}
catch (IOException e) {
    System.err.println("Eroare de citire/scriere \n" + e);
}
finally {
// Inchid socketul deschis pentru clientul curent
    try {
        clientSocket.close();
    } catch (IOException e) {
        System.err.println("Socketul nu poate fi inchis \n" + e);
    }
}
}
```

Structura generala a unui **server** bazat pe conexiuni

```
public SimpleServer() throws IOException {
    serverSocket = new ServerSocket(PORT);
    try {
        // Asteapta un client
        clientSocket = serverSocket.accept();
        // Executa solicitarea clientului intr-un fir de executie
        new Thread(this).start();
    } finally {
        serverSocket.close();
    }
}

public static void main(String[] args) throws IOException {
    SimpleServer server = new SimpleServer();
}
}
```


Structura generala a unui **client** bazat pe conexiuni

```
import java.net.*;
import java.io.*;
public class SimpleClient {
public static void main(String[] args) throws IOException {
    // adresa IP a serverului
    String serverAddress = "127.0.0.1";
    // portul la care serverul ofera serviciul
    int PORT = 8100;
    Socket clientSocket = null;
```

Structura generala a unui **client** bazat pe conexiuni

```
PrintWriter out = null;
BufferedReader in = null;
String cerere, raspuns;
try {
    clientSocket = new
    Socket(serverAddress, PORT);
    out = new PrintWriter(
    clientSocket.getOutputStream(),
    true);
    in = new BufferedReader(new
    InputStreamReader(
    clientSocket.getInputStream()));
    // se trimite o cerere la server
    cerere = "duke";
    out.println(cerere);
```

```
// se asteapta raspuns de la server
raspuns = in.readLine();
System.out.println(raspuns);
} catch (UnknownHostException e) {
    System.err.println("Serverul nu poate fi
    gasit \n" + e);
    System.exit(1);
} finally {
    if (out != null)
        out.close();
    if (in != null)
        in.close();
    if (clientSocket != null)
        clientSocket.close();
}
```

Programare în rețea

1. Noțiuni generale despre rețele
2. Lucrul cu URL-uri
3. Socket-uri
4. Comunicarea prin conexiuni
5. **Comunicarea prin datagrame**
6. Trimiterea de mesaje către mai mulți clienți

Comunicarea prin datagrame

- *In acest model clientul trimite un pachet cu cererea catre server, acesta primeste pachetul si returneaza raspunsul tot prin intermediul unui pachet.*
- Un astfel de pachet se numeste datagrama si este reprezentat printr-un obiect din clasa **DatagramPacket**.
- Primirea si trimiterea datagramelor se realizeaza tot prin intermediul unui **socket**, acesta fiind modelat printr-un obiect al clasei **DatagramSocket**.

Structura generala a unui **server** bazat pe **datagrame**

```
import java.net.*;  
import java.io.*;  
public class DatagramServer {  
  
    public static final int PORT = 8200;  
    private DatagramSocket socket = null;  
    DatagramPacket cerere, raspuns = null;
```

Structura generala a unui **server** bazat pe **datagrame**

```
public DatagramServer() throws IOException {  
Socket = new DatagramSocket(PORT);  
try  
{  
while (true) {  
    // Declara pachetul in care va fi receptionata cererea  
    byte[] buf = new byte[256];  
    cerere = new DatagramPacket(buf, buf.length);  
    // Astepta aparitia unui pachet cu cererea  
    socket.receive(cerere);
```

Structura generala a unui **server** bazat pe **datagrame**

```
// Afla adresa si portul de la care vine cererea
InetAddress adresa = cerere.getAddress();
int port = cerere.getPort();
// Construiește raspunsul
buf = ("Hello " + new String(cerere.getData())).getBytes();
// Trimite un pachet cu raspunsul catre client
raspuns = new DatagramPacket(buf, buf.length, adresa,
port);
socket.send(raspuns);
}
} finally {
socket.close();
}
}
public static void main(String[] args) throws IOException {
    new DatagramServer();
}
}
```

Structura generala a unui **client** bazat pe **datagrame**

```
import java.net.*;
import java.io.*;
public class DatagramClient {
public static void main(String[] args) throws IOException {

// adresa IP si portul la care ruleaza serverul
InetAddress address = InetAddress.getByName("127.0.0.1");
int port=8200;
DatagramSocket socket = null;
DatagramPacket packet = null;
byte buf[];
```


Structura generala a unui **client** bazat pe **datagrame**

```
try {  
    // Construiește un socket pentru comunicare  
    socket = new DatagramSocket();  
    // Construiește și trimite pachetul cu cerere către server  
    buf = "Duke".getBytes();  
    packet = new DatagramPacket(buf, buf.length, address, port);  
    socket.send(packet);  
    // Așteaptă pachetul cu răspunsul de la server  
    buf = new byte[256];  
    packet = new DatagramPacket(buf, buf.length);  
    socket.receive(packet);  
    // Afisează răspunsul  
    System.out.println(new String(packet.getData()));  
} finally {  
    socket.close();  
}  
}
```

Programare în rețea

1. Noțiuni generale despre rețele
2. Lucrul cu URL-uri
3. Socket-uri
4. Comunicarea prin conexiuni
5. Comunicarea prin datagrame
6. Trimiterea de mesaje către mai mulți clienți

Trimiterea de mesaje catre mai multi clienti

- Diverse situatii impun gruparea mai multor clienti astfel încât un mesaj (pachet) trimis pe adresa grupului sa fie receptionat de fiecare dintre acestia.
- Gruparea mai multor programe în vederea trimiterii multiple de mesaje se realizeaza prin intermediul unui socket special, descris de clasa [MulticastSocket](#), extensie a clasei [DatagramSocket](#).
- Un grup de clienti abonati pentru trimitere multipla este specificat printr-o adresa IP din intervalul 224.0.0.1 - 239.255.255.255 si un port [UDP](#).
- Adresa 224.0.0.0 este rezervata si nu trebuie folosita.

Trimiterea de mesaje catre mai multi clienti

Inregistrarea unui client într-un grup

```
import java.net.*;
import java.io.*;
public class MulticastClient {
public static void main(String[] args) throws IOException {

// adresa IP si portul care reprezinta grupul de clienti
InetAddress group = InetAddress.getByName("230.0.0.1");
int port=4444;
MulticastSocket socket = null;
byte buf[];
```

Trimiterea de mesaje catre mai multi clienti

```
try {  
    // Se alatura grupului aflat la adresa si portul specificate  
    socket = new MulticastSocket(port);  
    socket.joinGroup(group);  
    // asteapta un pachet venit pe adresa grupului  
    buf = new byte[256];  
    DatagramPacket packet = new DatagramPacket(buf, buf.length);  
    socket.receive(packet);  
    System.out.println(new String(packet.getData()));  
}  
finally {  
    socket.leaveGroup(group);  
    socket.close();  
}  
}
```

Transmiterea unui mesaj catre un grup

```
import java.net.*;
import java.io.*;
public class MulticastSend {
public static void main(String[] args) throws Exception {
    InetAddress group = InetAddress.getByName("230.0.0.1");
    int port = 4444;
    byte[] buf;
    DatagramPacket packet = null;
    // Creeaza un socket cu un numar oarecare
    DatagramSocket socket = new DatagramSocket(0);
    try
    {
        // Trimite un pachet catre toti clientii din grup
        buf = (new String("Salut grup")).getBytes();
        packet = new DatagramPacket(buf, buf.length, group, port);
        socket.send(packet);
    } finally {
        socket.close();
    }
}
```

Referinte

- Curs practic de Java, Cristian Frasinaru – capitolul Programare in retea
- http://www.tutorialspoint.com/java/java_networking.htm
- <https://docs.oracle.com/javase/tutorial/networking/>

Întrebări?